

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Тому доцільно, на мою думку, завчасно знайомити студентів з об'єктом дослідження шляхом видачі індивідуальних завдань вже на першому курсі при викладанні дисципліни «Вступ до фаху». І хоча студент ще не був на жодній практиці, це не завадить йому починати ознайомлення з базовим матеріалом, а саме з технологічним процесом, використовуючи для цього спочатку Інтернет, а потім і літературу з фондів бібліотеки. Безумовно у студента виникнуть запитання, які він може адресувати викладачам, наприклад, обов'язкових компонентів ОПП – фізики, хімії, тощо. Поступово, при викладанні дисциплін фахової підготовки, у студента буде накопичуватись матеріал самостійних і курсових робіт, який складе основу кваліфікаційної роботи.

Об'єкт дослідження для студентів зі скороченою формою навчання доцільно залишити той самий, який був обраний у роботі молодшого спеціаліста або бакалавра. Відповідно, студенти зможуть використати матеріали попередніх робіт. При цьому, безумовно, повинен бути налагоджений зв'язок між викладачами випускаючої кафедри і викладачами коледжу на етапі погодження тем.

Завчасне визначення об'єкту дослідження не протирічить встановленим вимогам. Навпаки, у студента з'являється можливість вибору – чи то залишити раніше обраний об'єкт, чи обрати новий за результатами виробничої або дослідницької практики при наявності достатньої кількості опрацьованих матеріалів.

Якщо такий підхід до визначення об'єкту дослідження застосувати для студентів різних спеціальностей, то вже починаючи з молодших курсів можна заздалегідь планувати теми комплексних кваліфікаційних робіт і створювати робочі групи із студентів, які вивчатимуть один і той же технологічний процес. Вони почнуть обмінюватися інформацією між собою про виконані етапи із застосуванням можливостей соціальних мереж, що якраз їм дуже подобається. Таким чином, з'явиться зв'язок не лише «по вертикалі» між студентами і викладачами, а і «по горизонталі» між студентами різних спеціальностей, які будуть навчати один одного по тим розділам, що відповідають їх спеціальностям.

Висновок. На думку автора, завчасне визначення об'єкту дослідження створює для студента резерв часу для його поглибленого вивчення, дає можливість накопичити матеріали самостійних і курсових робіт за однією тематикою і, як результат, вчасно і на високому рівні підготувати кваліфікаційну роботу, що сформує його компетенції фахівця.

УДК 378.4.016:811.162.2'27
ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ
КУРСУ З УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ

Я.В. Машарова, О.В. Шевчук,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Жодне суспільство не може існувати без мови: всі народи і кожна окрема людина живуть у мовній сфері. Рівень розвитку наукової мови впливає на інтелектуальний поступ суспільства, свідчить про стан мовного самовиявлення народу.

Мовні знання – один з основних компонентів професійної підготовки. Оскільки мова виражає думку, є засобом пізнання й діяльності, правильному професійному спілкуванню людина вчиться все своє життя.

Літературна мова, крім загальноживаної частини, має численні підмови, які задовольняють потреби спілкування людей в найрізноманітніших сферах. Однією з таких підмов є наукова мова (інші назви – мова науки й техніки, фахова мова), найголовнішу частину якої становить термінологія.

Науково-технічний прогрес, перебудова соціально-економічної й політичної системи в країні насичують нашу мову новими поняттями, термінами. Разом з піднесенням рівня фахових знань представників різних професій підвищуються і вимоги до мови.

«Кожна наука прагне максимально впорядкувати термінологію, якою вона користується, і, встановивши однозначну співвідносність між словом і термінованим поняттям, досягти максимальної точності й лаконічності кожного терміна» [4, С.15].

Наукова термінологія – вище породження людської думки, національної за своїми витоками і формою, міжнародної за поширенням. Професійне спілкування в будь-якій галузі неможливе без термінології.

Вивчення проблем термінології надзвичайно актуальне з кількох причин.

По-перше, термінологія є головним джерелом поповнення лексичного складу високорозвинених сучасних мов. Саме термінологія як частина природної людської мови є найуніверсальнішим засобом зберігання, передавання, оброблення інформації. Обсяги ж інформації зростають шаленими темпами: за даними науковців, зараз її обсяги подвоюються через кожні п'ять-сім років, що спричиняє так званий «термінологічний вибух» – появу великої кількості нових термінів.

По-друге, наукове знання інтернаціональне за своєю природою. У сучасному світі відбуваються потужні інтеграційні процеси, які не оминають наукової сфери і висувають проблему міжнародної стандартизації термінів як основи для порозуміння між фахівцями різних країн.

По-третє, українська термінологія, яка повинна розвиватися разом із термінологіями інших національних мов, має низку специфічних проблем, зумовлених історично, гостру потребу у створенні національних термінологічних стандартів, термінологічних словників тощо.

З огляду на це при викладанні курсу вважаємо за потрібне зосередити увагу на історії формування української термінології як окремої частини розвитку всієї лексичної системи.

При розгляданні формування української термінології варто звернути увагу на наступні періоди її розвитку, що яскраво ілюструють зв'язок лексичної системи мови з історією матеріальної та духовної культури українського народу:

- період стихійного нагромадження термінологічної лексики (IX – перша половина XIX ст.);
- період другої половини XIX – початку XX ст. Діяльність наукового товариства імені Тараса Шевченка;
- період, пов'язаний з утворенням наукових товариств у Східній Україні. Створення Інституту української наукової мови АН у 1921 р.;
- період діяльності ІУНМ 1921- 1933 р.;
- період функціонування української термінології 1932 – 1990 р.;
- сучасний період розвитку української термінології.

Оскільки вивчення й усвідомлення вітчизняної історії набуває особливого значення як для студентської аудиторії, так і для широкого загалу, такий спосіб викладення матеріалу є оптимальним для поглиблення вивчення проблеми та формування наукового світогляду.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Вознюк Г.Л. Термінологічна лексика в системі професійного мовлення: Методичні вказівки, 2010.
2. Коваль А.П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. – К.: Вид-во Київ. ун-ту, 1970. – 307 с.
3. Кочан І.М. Теоретичні засади вироблення термінологічних стандартів в українській мові // Мова і культура нації. – Львів, 1991. – С. 40-49.
4. Осипенко З.М. Різновиди термінів і їх семантичні особливості. Мовознавство. – 1974. №2.

УДК 001.891

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕМАТИКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ В КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТАХ СТУДЕНТІВ

О.М. Мирошніченко, Т.А. Манолі,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Науково-дослідна робота студентів, як дисципліна навчального плану, є важливим чинником підготовки висококваліфікованих фахівців. Тематика і характер науково-дослідної роботи студентів визначається проблематикою науково-дослідної діяльності кафедри технології вина та сенсорного аналізу, тематикою досліджень, що здійснюються кафедрою у творчій співпраці із виробництвом, умовами дослідної роботи студентів, наявністю науково-дослідних лабораторій, обладнаних сучасним устаткуванням, наявністю кваліфікованого наукового керівництва. Науково-дослідна робота студентів є

	М.М. Кологривов	
107	УДОСКОНАЛЕННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА» НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ С.М. Дідух, Л.Л. Лобоцька, О.Л. Фрум	245
108	ПРИНЦИПИ ВИКЛАДАННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА У ВИШІ С.М. Тодорова, Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко	247
109	БІЗНЕС-ОСВІТА ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» Н.Й. Басюркіна, О.М. Ласкаєв	248
110	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ» Н.Й. Басюркіна	249
111	ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОГО АУДІО-ВІЗУАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ПРИ ВИКОНАННІ КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ ПО ДИСЦИПЛІНАМ «ЗАСТОСУВАННЯ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ» ТА «ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕТВОРЮВАЧІВ ЕНЕРГІЇ» Л.З. Бошков, Ю.І. Дем'яненко, Г.Б. Суходольська	251
112	АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ПО ДИСЦИПЛІНІ «ХІМІЧНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ТА ВОДНЕВА ЕНЕРГЕТИКА» ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО АУДІО-ВІЗУАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ Л.З. Бошков, Г.Б. Суходольська	253
113	НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОГО АУДІО-ВІЗУАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ ПО ДИСЦИПЛІНІ «ЗАСТОСУВАННЯ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ» Л.З. Бошков, Г.Б. Суходольська	255
114	КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» У СТАНДАРТАХ ОСВІТИ О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	257
115	COURSE PROJECTS IN THE SPECIALTY - THE GUARANTEE OF SUCCESSFUL IMPLEMENTATION OF GRADUATE PROJECTS AND QUALIFICATION PROJECTS OF MASTERS A. Kats, L. Dmytrenko, G. Stankevych	259
116	ПРОБЛЕМИ ТА ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ СТУДЕНТСЬКОГО ПЛАГІАТУ У ЗВО І.О. Кустов, Ю.Я. Кузьменко	261
117	ТЕРМІНИ ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТУ ДОСЛІДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ В.М. Левінський	263
118	ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ	265

	КУРСУ З УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ Я.В. Машарова, О.В. Шевчук	
119	ЗАСТОСУВАННЯ ТЕМАТИКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ В КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ ПРОЕКТАХ СТУДЕНТІВ О.М. Мирошніченко, Т.А. Манолі	266
120	ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙ- НИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТА В.А. Шалений	268
121	САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ФАКТОРИ УСПІХУ А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, О.А. Мамроцька	269
122	МІКРОБІОЛОЧНА БЕЗПЕКА В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІЙ СПРАВІ: ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ Т.М. Воловик, А.В. Єгорова, Г.Й. Євдокимова	271
123	FUTURE TOURISM SPECIALISTS' IMAGE DEVELOPMENT AT FOREIGN LANGUAGE TUTORIALS Maryna Shepel	274
124	САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ, ЯК ОДНА З НАЙВАЖЛИВІШИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЛЯ МАЙБУТНЬ- ОГО ФАХІВЦЯ ХАРЧОВОГО ПРОФІЛЮ А.В. Вітюк, В.В. Іванов	277
125	РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ ТЕХ- НІЧНОГО ПРОФІЛЮ М.М. Мадані, Р.І. Шевченко, І.П. Кондратенко	280
126	ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИКИ У ТЕХНІЧНОМУ ЗВО О.Є. Сергєєва	282
127	ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ ПІДХОДІВ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИКИ О.Є. Сергєєва, С.Н. Федосов	283
128	СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК ЯК ФОРМА ВДОСКО- НАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ ЗА ФАХОМ «ЕНЕР- ГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» Ю.О. Яковлев	284
129	СУЧАСНІ ІННОВАЦІЇ У ПІДГОТОВЦІ ІНЖЕНЕРІВ ЗІ СПЕЦІ- АЛЬНОСТІ 142 «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» В.О. Буданов	286
130	ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ У СУЧАСНИХ УМОВАХ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗА- КЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ Д.О. Бабенко ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж Одеської націо- нальної академії харчових технологій», м. Одеса	289
131	ДО ВИВЧЕННЯ КЛАСИФІКАТОРІВ (КЛАСИФІКАЦІЙ) В ЕКОНОМІЧНІЙ СТАТИСТИЦІ	291